

„Kommunikáció egy jobb világért”, avagy Expo-börze a Magyarország-fesztiválért

(Folytatás az 1. oldalról.)

Azzal kezdte: „Az expo egy vidám dolog”, ám hogy nálunk is az legyen, azért keményen meg kell dolgozni. A nemzetközi előírások a világkiállítás rendezésére ugyanis rendkívül szigorúak. A kiállításához kellő beruházások elkészítésére és az üzemeltetésre éppen ezért a Világkiállítási Programiroda a nagyhírű, nagyrendezvényi tapasztalatokkal rendelkező Bechtel Internationál Companyval dolgoztattott ki tanulmányt. Ennek alapján kezdtek munkához, s most elmondhatják, lényegében tartani tudják a tervezett ütemet. Az expo Budapesten 44 hektáron lesz, középpontjában egy képzőhelyi „kommunikációs kerekasztallal”, egy nemzetközi kiállítótérrel. A hatvanézer négyzetméteres kiállítási területen a „kerekasztal terét” egy 7 tájból álló együttes zárja majd le, ami a régiók közös bemutatkozó helye lesz. Az expo-börzék többek között azt a célt szolgálják, hogy erre megalálják a leglátványosabb, legszínesebb kínálatot nyújtókat. Egyben lehetőségek a vidékieknek a világkiállítás idején szervezett kulturális, gasztro-nómiai és egyéb bemutatásokon való részvételre ajánlkozni.

A főbízott asszony hangsúlyozta, hogy az Expo Budapest 96 hallatán egész magyarországi expora kell gondolni, s azt úgy kell megszervezni, hogy ránk figyeljen a világ. Ebben nagy szerepet kap az idegenforgalom, illetve a szakvilágkiállítással párhuzamosan meghirdetett vidéki rendezvények, amelyekre eddig mitegy

400 ötlet, terv érkezett. Közülük a hagyományteremtő, az egy-egy régióba vonzó rendezvényeket már most szeretnék erősíteni. Jelentős szerepet szánunk a konferencia-turizmusnak is a nagyobb vidéki városokban, például Szegeden.

A bevezető előadás után a résztvevők három szekcióban tanácskoztak az idegenforgalom szervezéséről, a települési háttérrel, valamint a kultúra és a sportesemények szervezéséről, az expo főbízottja pedig a sajtó képviselőivel találkozott. (Barsiné Pataky Etelka exkluzív interjút adott lapunknak, melyet a közeljövőben közlünk.) A szekciók gondolatébresztő, ötlet és problémafelvető munkájáról rövid plenáris ülésen számoltak be a VKPI munkatársai, hangsúlyozva, hogy ez a szegedi rendezvény sok jó kezdeményezést hozott, és számos fontos, részvétellel, pályázattal kapcsolatos kérdést vetett fel. Ezt erősítette meg Bitó Sándor, a délföldi régió expo referense is.

Zárásként – a sándorfalvi Budai Sándor Citerazenekar teremtette jó hangulatban – Barsiné Pataky Etelka az expo-börze résztvevőinek szavazatai alapján Pusztamérges hangulatos bemutatkozásáért *Börzsök Antal* polgármesternek adta át a helyi legjobbnak járó elismerést.

Az expo főbízottja a börze után Ópusztaszeren meglepetésként a Feszty-körkép helyreállítási munkálatait, s tájékozódott a Nemzeti Emlékparkba tervezett programokról.

Szabó Magdolna

■ *Érsek úr, említette, hogy részt vett a Glattfelder-hagyaték rendezésében...*

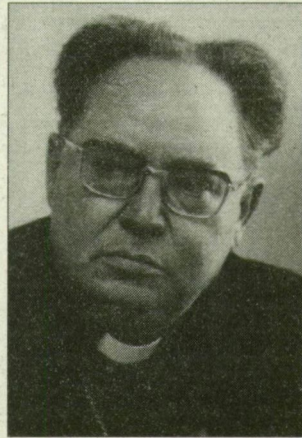
– Szegedi éveim alatt, 1969-től mint főiskolai tanár és püspöki titkár kaptam megbízást *Udvardi püspöktől*, hogy a levéltári munkában is működjek közre. Ez gyakorlatilag azt jelentette, hogy két éven keresztül, amíg Budapestre nem kerültem a Hittudományi Akadémiai Központ igazgatójának, hetente egy alkalommal kutattam a püspöki levéltárban. A Glattfelder-hagyaték általam rendezett része a levelezés, a *Klebsberg Kunóval* való kapcsolat, valamint mérhetetlen sok fénykép csoportosítása volt. E munkához megnyertük *Esti Miklós* pápai kamarást, aki hajdan a magyar katolikus közéletnek világi emberként is tevékeny szereplője volt *Serényi Jusztinián* hercegprímás kíséretében. Az ő segítségével tudtuk a fényképeken látható személyeket azonosítani, más-különb ma sem tudnánk pontosan, ki kicsoda. Sajnos a munkát abba kellett hagynom, de mindenképpen rácsodálkoztam erre a gazdag személyiségre és láttam a karizmáját, amivel a szociális kérdést, az egyház társadalmi tanítását és főleg az ifjúság problémáit bölcsen és szeretettel kezelte.

■ *Mi volt az, ami a kor két nagy közéleti egyéniségét, Glattfelder püspököt és Klebsberg minisztert összehozta?*

– A találkozás és a kapcsolat részleteihez további kutatásokra lenne szükség. A levelezésüket ismervén már egy meglevő és gyümölcsöző kapcsolatról beszélhetek, illetve hallhattam még a püspökkel kapcsolatban özevegy Klebsbergné véleményét is, aki az ifjúság és az egyetem ügyének

„Szegeden a kövek is róla beszélnek”

Interjú Dankó László kalocsai érsekkel

Fotó: Schmidt Andrea

Dankó László kalocsai érsek volt az első előadója a szegedi Glattfelder-konferenciának, és az 50 esztendeje elhunyt érsek-püspök életművének talán legfontosabb részéről beszélt, a szociális és ifjúsági ügyekben való fáradhatatlan részvételéről.

fáradhatatlan szolgálójaként jellemezte Glattfelder püspököt. Ez a közös jellemvonás hozta a kiváló együttműködést.

■ *Előadásában hallottunk öntől egy Glattfelder-idezetet, mely szerint az egyházi vagyon minél szélesebb rétegek boldogulását kell biztosítsa. Másrészt viszont Glattfelder püspök*

az egyházi nagybirtok érdekeinek védelmezője is volt, ha a Trianon utáni válságra, vagy az 1937-es földreform-tervezetre gondolunk...

– Ez Glattfelder életművével teljesen összhangban van, hiszen ő már nem a feudális egyház képviselője, hanem szociális gondolkodású főpap. Nála az egyházi javak, adott esetben a nagybirtok is mindig egy háttér, amely egy célt, konkrét funkciókat szolgál. A konferencián *Zombori István* előadásában idézte Glattfelder egyik parlamenti felszólalását, mely szerint a szociális problémák nem egy tállal levestel, könyörömmel oldhatók meg, hanem csak intézményes módon. Glattfelder tehát mélyen szociálisan gondolkodó főpap, aki ugyan korának gyermeke, de abban a feudális magyar egyházban, amiben ő elkezdte tevékenységét, a XIII. Leó féle szociális enciklikának igazán az üttörője. Mai összefüggéssel élve, a püspöki kar ma sem gondol arra, hogy a nagybirtokot visszakerje, ugyanakkor, ha az egyház konkrét funkciókat átvállal, mint a nevelés, vagy szociális segítség, és ezeket az állam helyett elvégzi, akkor úgy érzem, jogosan kér megfelelő támogatást. Ismétlem, támogatást és nem privilegiumokat. Ha ezeket a problémákat történetileg is látjuk az egyházi gondolkodásban,

jobban tisztázódnak majd a törekvéseink.

■ *Úgy gondolja, hogy egy Glattfelder formátumú egyházi személyiség a mai magyar társadalomban is véghez tudná vinni, amit ő tett annak idején?*

– Pártpolitikai szinten semmiképpen, de az egyháznak a kultúrához és a politikához is van küldetése. Ezt a Második Vatikáni Zsinat elsősorban a civilektől várja, de föltétlen szükségesnek tartom, hogy az egyházi személyiségek megszólaljanak, tisztázzanak, a dolgokat valóban nevükön nevezve, mint azt Glattfelder püspök tette.

■ *Mennyire merült mára feledésbe Glattfelder püspök életműve?*

– Az egyházban nem feledték el, és a hívők sem, Szegeden pedig „a kövek is róla beszélnek”. A közéletben valóban mindent elkövettek, hogy egyházi ember mivolta miatt feledésbe merüljön a munkássága. Persze az ifjabb generációk erről nem tehetnek. Nagy elismeréssel vagyok a megemlékezés kezdeményezői iránt: így Szeged városa és a közvélemény is olyan ember előtt tisztelget, aki Szeged történetében tevékenyen részt vett. Glattfelder Gyula humánusan, kultúrtörténetileg és mint egykori főpásztor is megérdemli ezt.

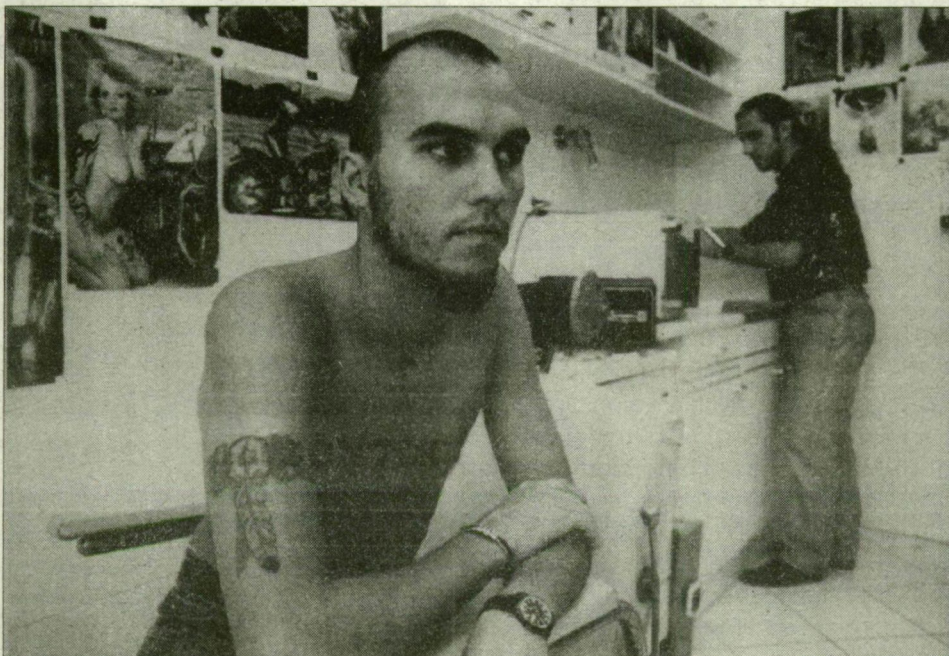
Panek József

■ A bérelt lakás egykori konyhája fogorvosi rendelőre emlékeztet, noha itt kevesebb a kőzeteszköz, s a páciensnek való székek kozmetikai szalonból való.

A tetoválás Szegedre származott szakembere, *Szántó Roland* először a városzobába vezet, ahol rögvést védekező állásba helyezkedik, s az általa biztosra vett előítéleteimtől igyekszik megszabadítani. Ehhez alkalmas eszközöknek bizonyul a több tucat angol és német nyelvű folyóirat, amikből kápráztató testfestmények mutat: egész hátakat, combokat, karokat, formás női popsikat beborító műalkotásokat, profi kompozíciókat. A színes testbeöntött képeket nézegetvén már-már gusztusa támad az embernek ilyenre színeztetnie magát, s ekkor döbben rá, hogy eddig valóban előítéletei voltak a rossz hangzású, koncentrációs tábor vagy börtönt idéző tetoválással kapcsolatban. Csak hát amíg az emlékezetünkben őrzött képek a maguk tintaszínű valóságával és legtöbbször primitív kivitelezésével riasztóan hatnak, addig a nyugati folyóiratok színes fotóiról maga az esztétikum sugárzik csakúgy, mint Szántó Roland fényképeken megörökített alkotásairól.

A fiatalember a képeket kiegészítendő magyarázza, hogy csak nálunk idekenkednek a tetoválástól, a *test festészet* Nyugat Európában és a tengeren túl senkiben sem kelt megütközést, ezerszám „hordják” a fiatalok. Nálunk mostanság kezd divatba jönni a módit mindig is követő ifjak körében.

– Vendégeink java része 20-25 éves, de akad néhány negyven feletti páciensünk is – kezd a tetoválás szegedi helyzetjelentésébe a kuncsaftjainál nem idősebb fiatal mester, a Rebel Stúdió társtulajdonosa. – Kétharmaduk fiú, a lányok ki-

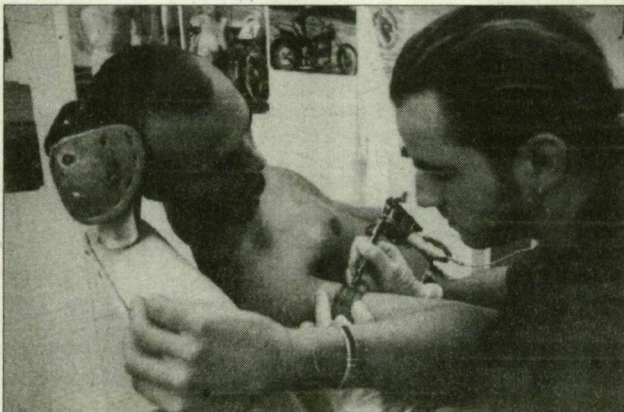

■ Testfestmények

Tájkép tetoválás után

sebbségben vannak. Legalábbis nálunk, mert külföldön a gyengébb nem köreiben sem ritka a tetováltatás. A lányok egyébként a lapockájukra, fenekükre, mellükre kérik a képeket, s a legtöbben virággal, pillangóval vagy nonfiguratív ábrákkal díszítetik magukat. A fiúk az állatfigurákhoz, indián mintákhoz ragaszkodnak.

Az időközben mestersegédé lett egykori páciens a mester szavait illusztrálóan mutatja a felkarját körülfutó tetovált indián övet, ami több óra alatt készült el. A fiú állítja, hogy sohasem fogja megbánni eme örök emléket, mert gyermekkorai vágya teljesült a karjára festett képpel, s még szándékozik rápingáltatni egyet-kettőt a felső testére.

Fotó: Révész Róbert

– Éppen arra fektetünk nagy hangsúlyt – folytatja Roland – , hogy azokat a fiatalokat, akik eljönnek hozzánk, meggyőzzük arról, a döntésük nem lehet

pillanatnyi hangulat kérdése, mert a tetoválás nem eldobható megunt ruhadarab, hanem egy életen át kötelező viselet, s az eltávolítása plasztikai műtéttel

lehetséges. E figyelmeztetés mellett sem garantáljuk, hogy aki ma beül a székkünkbe az sohasem bánja meg. Tudok olyan esetekről – nem a mi praxisunkból –, amikor a tetovált a legkegyetlenebb és hihetetlenül veszélyes módszerekkel próbálta eltávolítani a tetoválást magáról. Égette, maratta, vágta, s az „eredmény”: agyon-sérült bőrdarab a tetoválás helyén.

Miután az eltávolítás részletesen ismertetett borzalmaitól megedzódóm, átme gyünk a tettek színhelyére, a fogászati rendelőre hasonlító „műterembe”, amit nevezhetnénk akár varrodának is, hiszen mint kiderül a *gépi tetoválás igencsak hasonlatos a varrásszathoz*. A kézbe fogható árammal működő gépbe illesztett tű három-ezerszeres percenkénti rezgéssel hatol a bőr alá. Mint a varrógép a szöveten, a tetováló gép úgy steppeli végig a bőrön az előzőleg indigóval rányomtatott ábrát. A tűszúrás nyomán keletkezett apró sebekbe folyik bele a festék, s így alakul a kép.

A polcon 13 flakonban a különböző színű bőrbarát festékek, amelyeknek keverékéből tizenháromnál lényegesen több szín nyerhető. A megrendelő több mint 100 ezer ábrából választhatják ki a nekik tetszőt, de megfestik az egyéni elképzelésű képeket is.

– A fájdalom még senkit sem tértett el a szándékától? – kérdezem az „inkvizíció” eszközeinek és módszereinek láttán.

– Emiatt eddig még egyetlen ember állt fel a székből az első szúrások után. A gép egyébként oly sebesen „öltöget”, hogy nem annyira fájdalmat, mint kellemetlen érzést okoz. Mivel az emberek fájdalomtűrése egyénenként változó, így van, aki a tetoválás ideje alatt cigarettázik, kedélyesen

beszélget velem, s van, aki összeszorított fogakkal némán túri a megpróbáltatást. A fájdalom nagysága persze függ attól is, hogy melyik testrészen dolgozom. A tetoválás lényegesen kellemetlenebb az alhason, mint például a felkaron.

Félni persze nem csak a páciensnek van több-kevesebb oka, hanem a rajzolónak is, hiszen a mű elkészültéig jónéhány csepp vér elfolyik, amivel érintkezni nem veszélytelen AIDS-es korunkban. Szántó úr ezzel tökéletesen tisztában van, s mutatja is a fertőtlenítőt, ami – állítása szerint – megöli a hepatitisz és az AIDS vírusokat. A munkálatok közben ezzel az oldattal törölgeti le a sebekből kibuggyanó vért. A laboratórium avagy testfestő műhely egyébként a *tisztiorvosi szolgálat engedélyével, az általuk szabott higiéniai követelmények betartása mellett működik*. Az egyszerűhasználatos tű alapkövetelmény, a tetováló gép tartartó csövei pedig minden munka után fertőtlenítő oldatba kerülnek. A munka elkészültével a tetovált testrészt bekötik, s elmondják a kuncsaftnak, mire kell vigyázni, amíg a tű okozta sebek begyógyulnak.

S hogy a tetoválás divatjának nálunk is egyre többen hódolnak bizonyosság, hogy a *Szegedi stúdióban naponta 2-3 embert tetovál* a szakmát Sopronban elsajátított fiatalember, aki csendestársával azért Szegeden nyitott testfestő műhelyt, mert az ország déli területén nem volt ilyen. S az érintetlen testű ember nem is gondolná, hogy Magyarországon már 20 – csak Budapestben 10 – gépi tetoválásra berendezkedett stúdió működik. Mitöbb már létezik a Tetoválók Szövetsége is. Az új módi begyűrűzni látszik, ám nem árt tudni: ez nem múló divat.

Kalocsai Katalin